

Mladí nechcú byť len „budúcnosť“. Chcú cítiť, že ich hlas má miesto už dnes

8.6.2026 - | Nadácia Pontis

Prečo niektorí mladí ľudia odchádzajú zo Slovenska, zatiaľ čo iní tu vedome zostávajú? Odpoveď často nesúvisí len s platmi či pracovnými príležitosťami. Dôležitý je aj pocit dôvery, možnosti ovplyvňovať svoje okolie a vedomie, že na ich názore záleží. Aj o tom bol diskusný večer mladých hostí z programov Impact Summit #nextgen a Future Founders na podujatí Keď škola nestačí: Ako nestratiť (mladú) generáciu.

„Svoju identitu Slováka som spoznal až v zahraničí,“ povedal Marek Janiga, účastník Impact Summit #nextgen 2025. Hovoril o tom, že vzťah ku krajine preňho nevznikol automaticky, ale postupne. Cez skúsenosti, cestovanie aj otázky, ktoré si musel sám zodpovedať.

„Hľadal som dôvody, prečo tu zostať. Čo ma viaže s touto krajinou? Prečo by som to mal robiť?“ opísal. Pripomenul, že je dôležité vytvárať prostredie, v ktorom mladí ľudia vidia zmysel, perspektívu a priestor na vlastnú realizáciu.

Natália Centková študovala v zahraničí a pôvodne neplánovala návrat. Dnes však hovorí, že práve na Slovensku cíti priestor vytvárať veci s reálnym dopadom. „Cítim tu veľký potenciál a stále neprebádané možnosti. Aj malé inovácie tu dokážu mať veľký dopad,“ vysvetlila. Dôležitý je pre ňu aj pocit prijatia a komunita ľudí, s ktorými zdieľa podobné hodnoty.

Do diskusie sa zapojili aj mladí ľudia z programu Future Founders. Nina Ollé otvorene hovorila o tom, že otázku odchodu či návratu si stále kladie. Zároveň však vníma, že práve možnosť realizovať vlastné nápady a byť braná vážne je jedným z dôvodov, prečo chce zostať aktívna doma. Braňo Lukáč, ktorý študoval v Nemecku aj Írsku, zas pripomenul, že Slovensko podľa neho stále ponúka veľa priestoru na tvorbu a iniciatívu.

Čo formuje mladých ľudí, ktorí sú aktívni, angažovaní a chcú meniť svoje okolie? Odpovede hostí sa v mnohom podobali – hovorili najmä o dôvere, slobode robiť vlastné rozhodnutia aj chyby.

„Sloboda zlyhať ma naučila najviac,“ reagoval Marek Janiga. Už ako 16-ročný mal zodpovednosť za správu rodinných financií a rodičia ho zapájali do diskusií o dôležitých témach doma. Podľa neho práve dôvera a pocit spoluzodpovednosti pomáhajú mladým ľuďom dozrievať.

Podobnú skúsenosť opísala aj Nina Ollé. „V rodine mi dali priestor robiť chyby a netrestali ma za ne. Ukázali mi, že chyba môže byť príležitosť posunúť sa ďalej,“ povedala. Natália Centková zasa ocenila, že ju rodičia v ničom nelimitovali a umožnili jej študovať v zahraničí.

Pocit, že hlas mladých ľudí má váhu, pritom nie je samozrejmosťou. Viaceré medzinárodné výskumy upozorňujú, že mladí ľudia často cítia, že ich názory nie sú dostatočne vypočuté – či už v škole, politike alebo verejnom priestore. Výskum IUVENTY z roku 2021 ukázal, že až 70 % mladých ľudí na Slovensku má pocit, že ich hlas v spoločnosti nie je vypočutý, hoci 90 % z nich si myslí, že by mali mať možnosť vyjadrovať sa k veciam, ktoré sa ich týkajú.

Zaznelo aj v závere diskusie. Na otázku, čo mladí ľudia potrebujú od staršej generácie, odpovedal Marek Janiga jednoducho:

„Často sa hovorí, že mladí sú budúcnosť. My chceme ale cítiť, že sme tu s vami už dnes a teraz. Nie sme len budúcnosť, sme aj prítomnosť.“

Aj preto považujeme za dôležité vytvárať priestor, v ktorom mladí ľudia môžu prinášať svoje nápady, otázky či skúsenosti a cítiť, že ich hlas má váhu už dnes. Program Impact Summit #nextgen vznikol práve s cieľom podporovať mladých ľudí, ktorí chcú byť aktívnou súčasťou spoločnosti a meniť svoje okolie. Jeho ďalší ročník otvoríme už na jeseň 2026.

Prečítajte si aj:

- Pohľad mladých na odliv mozgov: Ak všetci odídeme, krajina zostane tým, ktorí s ňou nemajú najlepšie úmysly
- Hlas #nextgen: Potrebujeme mentálnu odolnosť. Vo všetkom zlom musíme hľadať viac dobra

Diskusný večer Keď škola nestačí: Ako nestratiť (mladú) generáciu vznikol v spolupráci s The Spot a programom Future Founders.

Partnerom diskusií a programu Impact Summit #nextgen je Nadačný fond Telekom pri Nadácii Pontis.

<https://www.nadaciapontis.sk/novinky/mladi-nechcu-byt-len-buducnost-chcu-citit-ze-ich-hlas-ma-miesto-uz-dnes>